

ПЕДАГОГІКА

УДК 811.161.2

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-6-29>

Марія ТИШКОВЕЦЬ,

orcid.org/0000-0002-0102-240X

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри української мови

Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського

Міністерства охорони здоров'я України

(Тернопіль, Україна) *tyshkovec@tdmu.edu.ua*

Галина БАЧИНСЬКА,

orcid.org/0000-0001-6901-613X

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри українського та загального мовознавства

Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського

Міністерства охорони здоров'я України

(Тернопіль, Україна) *g.bachynska@gmail.com*

РИСИ ХАРАКТЕРУ: МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ОПАНУВАННЯ ТЕМИ ІНАКОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ МЕДИЧНОГО ВИШУ

У статті запропоновано навчально-методичний матеріал для засвоєння теми «Риси характеру» іноземними студентами, апробований на практичних заняттях із вивчення української мови як чужоземної у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. Визначено зміст та окреслено види робіт, що дозволяють одночасно з опануванням лексико-граматичного матеріалу реалізовувати найнеобхідніші комунікативні потреби для опису рис характеру та зовнішності людини. У запропонованій праці визначено оптимальні види завдань для засвоєння теми «Риси характеру» іноземцями: опрацювання словника-мінімуму, робота із зоровими опорами, читання тексту й вивчення нових слів і синтаксичних конструкцій у його контексті. Така робота допоможе студентам відтворити коротке, попередньо підготовлене повідомлення на тему «Риси характеру», репродувати монологічне висловлювання на основі прочитаного тексту, ставити запитання й відповідати на них; надавати інформацію про деталі особистого життя. Далі представлено систему тренувальних вправ і завдань, призначених для формування та розвитку мовної та комунікативної компетентностей інакомовців відповідно до різних видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння та письма). У статті рекомендовано також комплекс завдань для опанування граматичних характеристик прикметників, зокрема зміни їх за родами та числами, узгодження прикметників з іменниками у роді, числі та відмінку, антонімічні відношення між прикметниками. Уважаємо, що така навчально-методична організація заняття допоможе зреалізувати комунікативні потреби студентів-іноземців у різних сферах їхнього спілкування: побутовій (для задоволення потреб повсякденного життя), соціально-культурній (для належної адаптації та повноцінного орієнтування в новому соціально-культурному середовищі), а також у фаховій (для формування основних професійних компетентностей).

Описані у статті навчально-методичні матеріали призначені для студентів-іноземців, котрі оволодівають українською мовою на початковому етапі та прагнуть застосовувати набуті знання в українськомовному середовищі.

Ключові слова: українська мова як іноземна, навчально-методичні матеріали, комунікативна компетентність, риси характеру, тренувальні вправи.

Mariia TYSHKOVETS,

orcid.org/0000-0002-0102-240X

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Ukrainian Language

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

of the Ministry of Health of Ukraine

(Ternopil, Ukraine) *tyshkovec@tdmu.edu.ua*

Halyna BACHYNSKA,
 orcid.org/0000-0001-6901-613X
 Candidate of Philological Sciences,
 Associate Professor at the Department of General Linguistics and Slavic Languages
 Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University
 of the Ministry of Health of Ukraine
 (Ternopil, Ukraine) g.bachynska@gmail.com

CHARACTER TRAITS: MATERIALS FOR TOPIC ACQUISITION BY FOREIGN STUDENTS OF MEDICAL UNIVERSITY

The article constitutes educational and methodical material for studying the topic "Character Traits" by foreign students, tested in practical classes of Ukrainian as a foreign language in Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University. The content and activities are defined, allowing to satisfy the basic communicative requirements to describe a person's features of character and appearance and study lexical and grammar material. The proposed article identifies the optimal task types for the topic "Character Traits" acquisition by foreigners, for instance, learning of the basic vocabulary, working with visual materials, reading, new words, and syntactic constructions from the given text studying. The provided example helps students give a short, prepared speech on the topic "Character Traits", reproduce a monologue based on the read text, ask and answer questions, and provide details and information about personal life. A system of training exercises and tasks is designed to form and develop linguistic and communicative competencies of foreign speakers according to different language skill types (listening, reading, speaking, and writing). A set of tasks for learning adjective grammatical characteristics is also recommended, including gender and number changes, sequence of adjectives with nouns in the gender, number and case, and antonymous adjectives. We believe that such an educational and methodological organization of classes will help fulfill the communicative needs of foreign students in various areas of their lives. They are domestic (to meet the needs of everyday life), socio-cultural (for proper adaptation in the new socio-cultural environment), and also professional (for the formation of basic professional competencies).

The article offers teaching materials for international students who are at an early stage of Ukrainian language learning and seeking to apply the acquired knowledge in the Ukrainian-speaking environment.

Key words: *Ukrainian as a foreign language, educational and methodical materials, communicative competence, character traits, training exercises.*

Постановка проблеми. Незважаючи на зміни у царині вищої освіти України, спричинені наслідками пандемії SARS-COVID, кількість іноземних громадян, які прагнуть здобути освіту у нашій країні, не зменшується. За даними Українського державного центру міжнародної освіти, в Україні навчаються 80 470 іноземних студентів зі 158 країн світу. Найбільше серед них молодих людей, котрі планують стати фахівцями медичного профілю (Український державний центр). Силою обставин саме у медичних ЗВО чи не найпершою постала потреба у мовній підготовці іноземних громадян, забезпеченні їхніх комунікативних потреб у різних сферах спілкування: побутовій (для задоволення потреб повсякденного життя), соціально-культурній (для належної адаптації та повноцінного орієнтування в новому соціально-культурному середовищі) та, безсумнівно, у фаховій (для формування основних професійних компетентностей).

Аналіз досліджень. Керівною у цьому напрямі роботи серед ЗВО медичного профілю була і залишається кафедра мовознавства Івано-Франківського національного медичного університету. Колективом цієї кафедри запропоновано і затверджено у 2016 р. типову програму для чужоземних

студентів медичних університетів. Відповідно до цього стандарту «кінцевими цілями дисципліни «Українська мова як іноземна» у вищих медичних навчальних закладах є практичне володіння мовою на I середньому рівні, достатньому для здійснення пізнавальної діяльності у навчально-професійній і соціокультурній сферах, що реалізується за допомогою комплексного підходу до підготовки майбутніх спеціалістів і передбачає взаємодію комунікативного, освітнього і виховного напрямів» (Іванишин, 2016: 111). У 2019 р. викладачі української мови як іноземної медичних університетів України видали національний (міжкафедральний) підручник з електронним аудіододатком «Українська мова як іноземна для англomовних студентів-медиків» (Луцак, 2019). Це вагома робота науковців, укладена у двох книгах зі Стандартизованими вимогами до рівнів володіння українською мовою як іноземною з метою підготовки фахівців за медичними напрямками.

У Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України (ТНМУ) вивчення української мови іноземцями ведеться від 1998 р. Відтоді викладачі-філологи активно публікують одноосібні й у співавторстві посібники та довідники (Бахтіярова,

1999; Винник, 2013; Тишковець, 2017; Тишковець, 2018; Тишковець, 2019), які стали помічниками для студентів з інших країн у вивченні української мови як іноземної. Викладачі кафедри української мови ТНМУ продовжують роботу щодо оптимізації процесу викладання української мови як іноземної, що відповідав би новітнім методичним підходам вивчення мови, а також узагальнював практичний досвід викладача. Не втрачає своєї актуальності питання методичного забезпечення дисципліни.

Значний досвід у вивченні української мови як іноземної нагромаджено в українській лінгводидактиці загалом. Особливо слід зацентувати увагу на таких підручниках і посібниках для вивчення чужоземцями української мови (Антонів, 2012; Буряк, 2017; Крок-1. Для викладача, 2014; Крок-1. Для студента, 2014; Крок-2, 2014), які популярні серед іноземців не тільки в Україні, але й за її межами. Однак між лінгводидактами часто виникають розбіжності і щодо концептуального підходу до навчання дисципліни, і щодо методики вивчення того чи іншого мовного матеріалу.

Незважаючи на немалі здобутки у сфері мовної підготовки іноземних громадян, пошук нових та удосконалених форм і методів роботи з вивчення української мови як іноземної є і буде постійно на часі. Це зумовлено низкою причин: кількістю запропонованих для засвоєння мови годин у ЗВО, контингентом іноземних громадян, котрі прагнуть здобувати вищу медичну освіту; мотивацією студентів-іноземців до вивчення української мови.

Мета статті – запропонувати навчально-методичні матеріали для опанування інакомовними громадянами теми «Риси характеру», апробовані на практичних заняттях із вивчення української мови як іноземної у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України.

Виклад основного матеріалу. У типовій програмі нормативної навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» (англійськомовна форма навчання) для іноземних студентів ЗВО МОЗ України вивчення теми «Риси характеру» передбачається в межах початкового рівня А1. На цьому етапі іноземні студенти повинні навчитися сприймати на слух і розуміти повільне, ретельно артикульоване монологічне мовлення; сприймати на слух і розуміти зміст діалогу, комунікативні наміри його учасників; уміти читати текст із настановою на загальне охоплення його змісту, розуміти досить повно й чітко короткі прості тексти, висловити власну думку щодо змісту прочитаного матеріалу, маючи перед собою опрацьований текст як візу-

альну опору (Програма, 2016). Окрім цього, інокомуніканти мають оволодіти базовими графічними навичками, самостійно продукувати прості фрази про себе, інших людей і місце навчання, перебування, проживання, вести елементарну комунікацію. Опанування теми «Риси характеру» відбувається у комплексі вивчення тем «Людина». Це етап засвоєння лексики на позначення частин тіла, рис характеру та зовнішності людини; удосконалення вмінь будувати монологічні висловлювання, що містять опис, застосовуючи вивчені лексичні одиниці та фрази; а також брати участь у діалозі на тему опису друга та членів сім'ї та ін.

У нашому дослідженні пропонуємо на розгляд комплекс завдань, спрямованих, на нашу думку, на досягнення поставлених цілей. На початковому етапі засвоєння теми вважаємо за доцільне подати короткий перекладний словник-мінімум, який допоможе студентам опанувати нові лексеми для номінації рис характеру чи певних ознак людини: активний, байдужий (до навчання), добрий, дружній, жорстокий, злий, лінивий, наполегливий у навчанні, оптиміст, пасивний, песиміст, працьовитий, сильний, слабкий, сумний, хитрий, щасливий та ін.

Ефективним засобом у вивченні теми «Риси характеру» в інакомовному середовищі вважаємо зорові опори, що використовуються як зразок, на який студенти опираються для зіставлення значення слова з його схематичним відповідником. Так, працюючи над засвоєнням слів на позначення рис характеру людини, пропонуємо студентам запам'ятати такі емотикони.

Завдання 1. Назвіть риси характеру.

 Добрий	 Злий	 Розумний	 Веселий
 Жорстокий	 Щасливий	 Песиміст	 Сумний
 Активний	 Лінивий	 Хитрий	 Слабкий

Одним із основним засобів подання лексикограматичної інформації є, на наш погляд, текст. Працюючи з текстовим матеріалом, іноземні студенти засвоюють нові слова, набувають досвіду вживання слова у відповідній граматичній формі, навчаються поєднувати словосполучення в реченнях, збагачують мову усталеними виразами, фра-

зеологізмами. Тому наступна робота – це читання запропонованого тексту, а також виконання завдань, які допоможуть опанувати текстовий матеріал, засвоїти основні синтаксичні конструкції, відтворити коротке, попередньо підготовлене повідомлення на тему «Риси характеру», репродукувати монологічне висловлювання на основі прочитаного тексту, ставити запитання й відповідати на них; надавати інформацію про деталі особистого життя.

Завдання 2. Читайте текст.

Я студент. Мене звати Ахмед. Я приїхав із Пакистану. Я навчаюся в Тернопільському національному медичному університеті імені Івана Горбачевського. Я активний і розумний юнак.

Це мої друзі. Вони теж студенти. Усі ми різні, маємо позитивні або негативні риси характеру. Синтія – добра і весела дівчина. Кароль – дуже працьовитий хлопець. Каміль і Фортуна наполегливі у навчанні. Хусейн завжди активний. Сильний Мохаммед захищає нас. Сіндарелла розумна, а Гладіс трішки лінива. Домініка завжди посміхається, вона оптимістка. А Джошуа часто сумний. Ми хвилюємося за нього.

Усі ми дружні і веселі студенти. Любимо навчатися і відпочивати.

Завдання 3. Які риси характеру мають студенти?

1. Хусейн – ... юнак.
2. Синтія – ... дівчина.
3. Кароль – ... хлопець.
4. Мохаммед – ... юнак.
5. Гладіс – ... дівчина.
6. Джошуа – ... хлопець.
7. Каміль – ...
8. Фортуна – ...
9. Каміль і Фортуна – ...
10. Ахмед – ... юнак.
11. А ще Ахмед – ... хлопець.
12. Сіндарелла – ... дівчина.
13. Усі ми ... студенти.
14. Домініка – ...

Завдання 4. Говоріть. Пишіть.

1. Хусейн – юнак? – Так, Хусейн ... / Ні, Хусейн не ... Він ...

2. Синтія – дівчина? – Так, Синтія... / Ні, Синтія не ... Вона ...

3. Синтія – дівчина? – Так, Синтія ... / Ні, Синтія не ... Вона ...

4. Кароль – хлопець? – Так, Кароль... / Ні, Кароль не ... Він ...

5. Мохаммед – юнак? – Так, Мохаммед ... / Ні, Мохаммед не ... Він ...

6. Гладіс – трішки дівчина? – Так, Гладіс трішки ... / Ні, Гладіс не ... Вона ...

7. Джошуа – хлопець? – Так, Джошуа ... / Ні, Джошуа не ... Він ...

8. Каміль і Фортуна – студенти? Так, Каміль і Фортуна ... / Ні, Каміль і Фортуна не ... Вони ...

9. Ахмед – хлопець? Так, Ахмед ... / Ні, Ахмед не ... Він ...

10. Сіндарелла – дівчина? Так, Сіндарелла ... / Ні, Сіндарелла не ... Вона ...

11. Кароль – хлопець? – Так, Кароль ... / Ні, Кароль не ... Він ...

12. Мохаммед – юнак? – Так, Мохаммед ... / Ні, Мохаммед не ... Він ...

14. Джошуа – хлопець? – Так, Джошуа ... / Ні, Джошуа не ... Він ...

Завдання 5. Відповідайте за зразком.

Зразок: Який Ви? Я розумний, веселий і трішки лінійний.

1. Який Ваш однокласник?
2. Яка Ваша однокласниця?
3. Який Ваш друг?
4. Яка Ваша подруга?
5. Який Ваш викладач?
6. Який Ваш декан?
7. Який Ваш тато?
8. Яка Ваша мама?
9. Який Ваш брат?
10. Яка Ваша сестра?
11. Який Ваш дідусь?
12. Яка Ваша бабуся?
13. Який Ваш дядько?
14. Яка Ваша тітка?

Згідно із загальноосвітнім стандартом з української мови як іноземної на початковому рівні вивчення української мови обов'язковим є засвоєння окремих граматичних норм. Вивчаючи з іноземцями тему «Риси характеру», буде доречним засвоїти прикметник як частину мови, зокрема зміну прикметників за родами та числами, узгодження прикметників з іменниками у роді, числі та відмінку, антонімічні відношення між прикметниками. Пропонуємо відповідні граматичні завдання.

Завдання 6. Заповніть таблицю.

Він Який?	Вона Яка?	Воно Яке?	Вони Які?
працьовитий	працьовита	працьовите	працьовиті
наполегливий		наполегливе	
			розумні
сильний			
			активні
пасивний			
		ліниве	
	слабка		
сумний			

Завдання 7. Запам'ятайте антоніми.

Активний	Пасивний
Веселий	Сумний
Добрий	Злий
Наполегливий у навчанні	Байдужий до навчання
Оптиміст	Песиміст
Працьовитий	Лінивий
Позитивний	Негативний
Сильний	Слабкий

Завдання 8. Допишіть слова-антоніми.

Наполегливий у навчанні	
Добрий	
Сумний	
Працьовитий	
Слабкий	
Оптиміст	
Пасивний	
Негативний	

Завдання 9. Доповніть речення. Пишіть.

1. Ахмед – активний студент, а Мохаммед – ...
2. Синтія – добра дівчина, а Кароліна – ...
3. Кароль – дуже працюючий хлопець, а Пітер – ...
4. Синтія – сумна дівчина, а Марія – ...
5. Каміль

і Фортуна наполегливі у навчанні, а Кароль та Ісаак ... 6. Джошуа часто сумний, а Давід ... 7. Мацей сильний, а Войцех ... 8. Хусейн завжди пасивний, а Ях'я ... 9. Гладіс трішки лінива, а Вероніка ... 10. Віктор – песиміст, а Матеуш ... 11. Валерія – розумна студентка, й Ольга – ... 12. Маріам – пасивна студентка, а Салеха – ... 13. Кароліна – слабка дівчина, а Домініка – ... 14. Студенти групи № 32 наполегливі у навчанні та дружні, і студенти інших груп теж ...

Висновки. Запропоновані нами навчально-методичні матеріали для опанування теми «Риси характеру» успішно апробовані на заняттях з української мови як іноземної у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. Уважаємо такі завдання методично доцільними в інакомовній аудиторії, оскільки вони відповідають комунікативно-когнітивному й особистісно зорієнтованому підходам до вивчення мови, які допоможуть розширити знання мови інокомунікантів й адаптувати їх в українськомовному середовищі, а також закласти ґрунт для освітньої та фахової діяльності за умов вищої школи.

Перспективу подальших пошуків вбачаємо в розробці навчально-методичних матеріалів для формування українськомовної фахової компетентності іноземних студентів медичного профілю у процесі вивчення української мови як чужоземної.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонів О., Паучок Л. Українська мова для іноземців : Модульний курс В1–В2. Київ : Інкос, 2012. 272 с.
2. Бурак М. Яблуко : підручник з української мови як іноземної (базовий рівень). Львів : Видавництво УКУ, 2017. 268 с.
3. Іванишин Г., Соловій У. Типові програми з української мови як іноземної для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України: з досвіду укладання. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної* : матеріали Міжнар. наук. конф., 14–15 квіт. 2016 р. Львів, 2016. Вип. 12. С. 110–115.
4. Палійська О., Туркевич О. Крок-1 (Рівень А1–А2). Українська мова як іноземна : книга для викладача. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 84 с.
5. Палійська О., Туркевич О. Крок-1 (Рівень А1–А2). Українська мова як іноземна : книга для студента. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 104 с.
6. Палійська О., Туркевич О. Крок-2 (Рівень В1). Українська мова як іноземна : книга для студента. Львів : Дон Боско, 2014. 160 с.
7. Українська мова для іноземних студентів : посібник / В. М. Винник та ін. Тернопіль : Укрмедкнига, 2013. 288 с.
8. Українська мова для іноземних студентів : посібник / І. І. Гавришак та ін. ; за ред. М. П. Тишковець. Тернопіль : ТДМУ, 2017. 328 с.
9. Українська мова. Практичний курс для іноземців : посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів / Х. Ш. Бахтіярова та ін. Тернопіль : Укрмедкнига, 1999. 320 с.
10. Українська мова як іноземна (англійськомовна форма навчання) : типова програма нормативної навчальної дисципліни для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України. Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» / укл. С. М. Луцак та ін. Київ, 2016. 202 с.
11. Українська мова як іноземна для англійськомовних студентів-медиків : підручник з електронним аудіододатком : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультурна комунікація / С. М. Луцак та ін. ; за ред. С. М. Луцак. Київ : ВСВ «Медицина», 2019. 504 с.
12. Українська мова як іноземна для студентів медичних спеціальностей : навчальний посібник / І. І. Гавришак та ін. ; за ред. М. П. Тишковець. Тернопіль : ТНМУ, 2019. 312 с.
13. Українська мова як іноземна : навчальний посібник / І. І. Гавришак та ін. ; за ред. М. П. Тишковець. Тернопіль : ТДМУ, 2018. 168 с.
14. Український державний центр міжнародної освіти. URL: <https://studyinukraine.gov.ua/zhittya-v-ukraini/inozemni-studenti-v-ukraini/> (дата звернення: 02.01.2021).

REFERENCES

1. Antoniv O., Pauchok L. *Ukrainska mova dlia inozemtsiv [Ukrainian language for foreigners] : Modular course B1–B2*. Kiev : Inkos, 2012. 272 p. [in Ukrainian].
2. Burak M. *Yabluko : pidruchnyk z ukrainskoi movy yak inozemnoi (bazovyi riven) [Apple : a textbook on the Ukrainian language as a foreign language (basic level)]*. Lviv : UCU Publishing House, 2017. 268 p. [in Ukrainian].
3. Ivanyshyn H., Solovii U. *Typovi prohramy z ukrainskoi movy yak inozemnoi dlia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv MOZ Ukrainy: z dosvidu ukladannia. [Typical programs in Ukrainian as a foreign language for students of higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine: from the experience of concluding]. *Theory and practice of teaching Ukrainian as a foreign language* : materials International Science Conf., April 14–15, 2016. Lviv, 2016, vol. 12, pp. 110–115. [in Ukrainian].*
4. Paliiska O., Turkevych O. *Krok-1 (Riven A1–A2). Ukrainska mova yak inozemna : knyha dlia vykladacha [Step-1 (Level A1–A2). Ukrainian as a foreign language : a book for teachers]*. Lviv : Lviv Polytechnic Publishing House, 2014. 84 p. [in Ukrainian].
5. Paliiska O., Turkevych O. *Krok-1 (Riven A1–A2). Ukrainska mova yak inozemna : knyha dlia studenta [Step-1 (Level A1–A2). Ukrainian as a foreign language : a book for students]*. Lviv : Lviv Polytechnic Publishing House, 2014. 104 p. [in Ukrainian].
6. Paliiska O., Turkevych O. *Krok-2 (Riven B1). Ukrainska mova yak inozemna : knyha dlia studenta [Step-2 (Level B1). Ukrainian as a foreign language : a book for students]*. Lviv : Don Bosco, 2014. 160 p. [in Ukrainian].
7. *Ukrainska mova dlia inozemnykh studentiv [Ukrainian language for foreign students] / V. M. Vynnyk and others. Ternopil : Ukrmedknyha, 2013. 288p. [in Ukrainian].*
8. *Ukrainska mova dlia inozemnykh studentiv [Ukrainian language for foreign students] / I. I. Havryshchak and others ; for ed. M. P. Tyshkovets. Ternopil : TSMU, 2017. 328 p. [in Ukrainian].*
9. *Ukrainska mova. Praktychnyi kurs dlia inozemtsiv [Ukrainian language. Practical course for foreigners] / Kh. Sh. Bakhtiiarova and others. Ternopil : Ukrmedknyha, 1999. 320 p. [in Ukrainian].*
10. *Ukrainska mova yak inozemna (anhliiskomovna forma navchannia) [Ukrainian as a foreign language (English-language form of education)] : a typical program of normative academic discipline for foreign students of higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine. Field of knowledge: 22 “Health” / Incl. S. M. Lutsak and others. Kyiv, 2016. 202 p. [in Ukrainian].*
11. *Ukrainska mova yak inozemna dlia anhlo-movnykh studentiv-medykiv [Ukrainian as a foreign language for English-speaking medical students] / S. M. Lutsak and others ; for ed. S. M. Lutsak. Kyiv : VSV “Medicine”, 2019. 504 p. + Audio application. [in Ukrainian].*
12. *Ukrainska mova yak inozemna dlia studentiv medychnykh spetsialnostei [Ukrainian as a foreign language for medical students] / I. I. Havryshchak and others ; for ed. M. P. Tyshkovets. Ternopil : TNMU, 2019. 312 p. [in Ukrainian].*
13. *Ukrayinska mova yak inozemna [Ukrainian as a foreign language] / I. I. Havryshchak and others ; for ed. M. P. Tyshkovets. Ternopil : TSMU, 2018. 168 p. [in Ukrainian].*
14. *Ukrainskyi derzhavnyi tsentr mizhnarodnoi osvity [Ukrainian State Center for International Education]*. URL: <https://studyinukraine.gov.ua/zhittya-v-ukraini/inozemni-studenti-v-ukraini/> (access date: 02.01.2021). [in Ukrainian].